

Sygnatura akt VI Ka 137/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **2 czerwca 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Sędziowie SSO Grażyna Tokarczyk

SSO Kazimierz Cieślukowski

Protokolant Kamil Koczur

przy udziale Justyny Smużyńskiej Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2017 r.

sprawy **S. S.** ur. (...) w M.

syna Z. i M.

oskarżonego z art. 297§1 kk i art. 286§1 kk przy zast. art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 5 grudnia 2016 r. sygnatura akt III K 577/15

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 137/17

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 2 czerwca 2017r.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2016 roku, w sprawie o sygn. akt III K 577/15, Sąd Rejonowy w Gliwicach uniewinnił oskarżonego S. S. od zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 23 grudnia 2013 roku do 3 stycznia 2014 roku w Banku (...) w G. Oddział przy ul. (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wspólnie i w porozumieniu z innym nieustalonym mężczyzną, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. umowę pożyczki gotówkowej, po uprzednim przedłożeniu sfalszowanego dowodu osobistego wystawionego na dane A. S. oraz po przedłożeniu do wniosku o zawarcie pożyczki z dnia 23 grudnia 2013 roku nierzetelnego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o. z/s w O. przy ul. (...) na stanowisku dyrektora (...) wraz ze średnim comiesięcznym wynagrodzeniem brutto w wysokości 8700 zł., które to okoliczności miały istotne znaczenie dla uzyskania w/w wsparcia finansowego i wprowadzając w ten sposób pracownika banku co do faktycznej tożsamości pożyczkobiorcy, jak również faktu jego zatrudnienia w ww. firmie oraz wysokości osiąganych z tego tytułu dochodów oraz zamiaru spłaty pożyczki, czym doprowadzili w/w bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 120 000 zł, przelanej na konto bankowe wskazane w umowie o pożyczkę o nr (...) należące do matki S. S. –

M. S. (1), tj. przestępstwa z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, kosztami procesu na mocy art. 632 pkt 2 kpk obciążając Skarb Państwa.

Rozstrzygnięcie w całości na niekorzyść oskarżonego zaskarżył Prokurator Rejonowy, zarzucając wyrokowi:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na bezpodstawnym wyeksponowaniu tych wyjaśnień oskarżonego, w których nie przyznaje się on do zarzucanego mu czynu i przyznaniu im waloru wiarygodności, co stało się podstawą uniewinnienia S. S., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego uzasadnia wnioski, że oskarżony popełnił zarzucane mu przestępstwo,
2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 kpk, art. 7 kpk oraz art. 399 § 1 kpk, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz nieuwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, a w szczególności poprzez zaniechanie uprzedzenia stron o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na przestępstwo z art. 299 § 1 kk, podczas gdy prawidłowa analiza całokształtu zgromadzonych w sprawie dowodów oraz okoliczności sprawy wskazują na to, że taka zmiana była jak najbardziej dopuszczalna i uzasadniona.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty Prokurator Rejonowy wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna i skuteczna o tyle, iż w następstwie jej wywiedzenia koniecznym i uzasadnionym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy oskarżonego do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Analiza treści środka odwoławczego prowadzi do wniosku, że skarżący kwestionuje przede wszystkim poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne oraz zarzuca temu Sądowi brak dokonania należytej oceny zgromadzonych dowodów, w tym zwłaszcza odnośnie winy i sprawstwa oskarżonego odnośnie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu. Trafnie podnosi więc, że Sąd ten nie uwzględnił wszystkich istotnych okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, wynikających nie tylko z zeznań M. S. (1) i K. L., ale także i z relacji samego oskarżonego, czego konsekwencją było wyprowadzenie ocen i wniosków nieodpowiadających prawidłowości logicznego rozumowania.

Należy zgodzić się z apelującym, iż Sąd pierwszej instancji zaniechał oceny całokształtu materiału dowodowego jaki został zgromadzony w sprawie, opierając się z jednej strony bezkrytycznie na wyjaśnieniach oskarżonego nie przyznającego się do winy, a z drugiej na relacji jego matki, nie do końca však potwierdzającej wersję S. S. gdy idzie o przeznaczenie i posiadacza kwoty pieniężnej, która miała być przekazana na jej konto bankowe. Przede wszystkim jednak nie wytrzymuje krytyki relacja samego oskarżonego, gdy wyjaśnia on w jaki sposób doszło do nawiązania po wielu latach swoistej współpracy z dawno niewidzianym znajomym o imieniu P., wykrętnego tłumaczenia matce braku przez tego ostatniego konta bankowego, w końcu jego niewiedzy w zakresie źródła pochodzenia pieniędzy, ich wysokości czy też tego, dla kogo ta kwota została przekazana na wskazane konto (dla A. S.). Trudno dziwić się M. S. (1), gdy ta zaskoczona była faktem nieposiadania przez znajomego syna konta bankowego, z drugiej zaś strony nie sposób znaleźć w świetle logiki i zasad doświadczenia życiowego racjonalnego wytłumaczenia działań oskarżonego, który po wielu latach spotyka dawnego znajomego, któremu – znając jego przeszłość, fakt prowadzenia rozległego biznesu – w sposób bezrefleksyjny udostępnia numer konta bankowego swojej matki na wpłatę tam z niewiadomego źródła dużej kwoty pieniędzy. Już samo takie postępowanie oskarżonego musi budzić poważne wątpliwości, jeśli zaś doda się do tego podyktowane przez oskarżone warunki owej współpracy (uzyskanie stosownego wynagrodzenia w zamian za przekazanie P. w 4 transzach łącznej kwoty 120.000 złotych) stwierdzić trzeba, iż rola oskarżonego nie zakończyła się jedynie na udostępnieniu nr rachunku bankowego, ale także i na dalszej chęci uczestnictwa w tym procederze, tym bardziej, że pieniądze wpływających na konto M. S. (1), poza kwotą 120.000 złotych, wedle zapewnień miało być jeszcze więcej. Tylko osoba skrajnie naiwna i życiowo nierozgarnięta w sytuacji zarysowanej przez oskarżonego mogłaby zawierzyć bezkrytycznie, w dobrej wierze, wersji przedstawionej przez osobę P., bliżej nieznaną nawet mu z

nazwiska, co do źródła pochodzenia dużej kwoty pieniężnej, a do takich wszak oskarżony, jako osoba prowadząca od lat rozległe interesy nawet za granicą, nie należy z całą pewnością.

Duże wątpliwości budzi także dokonana przez Sąd meriti ocena treści zeznań świadka K. L. w części, w której opisuje on nie tylko odmiennie bądź nierzeczowo okoliczność przekazania mężczyźnie zatrudnionemu przez niego i znanemu jako A. S. zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach, ale także sam fakt jego zatrudnienia w firmie (...) Sp. z o.o. czy też przyczyny dla której następnie wspólnie z oskarżonym miał on go poszukiwać. Jeśli nadto zeznania jego z rozprawy odnośnie statusu społecznego A. S. (ps. G., G. (1)) zestawia się z relacją oskarżonego, który przedstawia tę osobę – P. - jako poważnego biznesmena, mającego się w przeszłości m. in. handlem paliwem i posiadającego przy sobie bardzo duże kwoty pieniędzy, trzeba z dużą ostrożnością dokonywać oceny tych zeznań, zwłaszcza przez pryzmat znajomości oskarżonego z P. oraz ich wspólnych interesów.

Nadto w trakcie postępowania w niniejszej sprawie zdołano ustalić, że Prokuratura Okręgowa w R. prowadzi śledztwo pod sygn. akt V Ds. 43/13 przeciwko P. T., P. W. i 14 innym osobom, podejrzanym o przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 kk i inne, w toku którego P. W. złożył obszernie wyjaśnienia, mogące mieć istotne znaczenie dla rozpoznania sprawy niniejszej (vide: nadesłane kserokopie protokołów przesłuchania z dnia 12 i 15 grudnia 2014r. – k. 369-375). Okoliczność ta ma o tyle znaczenie, iż dotychczas nie zdołano ustalić znajomego S. S., znanego z imienia jako P. bądź z pseudonimu G., G. (1). Konieczne zatem staje się przy ponownym rozpoznaniu sprawy co najmniej przesłuchanie P. W. (oraz innych osób, w zależności od treści jego relacji), po uprzednim ustaleniu etapu na jakim znajduje się owe postępowanie prowadzone przez (...) Prokuraturę Okręgową oraz treści przedstawionych zarzutów, a to w związku z treścią przepisu art. 182 § 3 kpk, a także art. 391 § 2 kpk, dającego Sądowi możliwość odczytania na rozprawie protokołów złożonych poprzednio przez świadka wyjaśnień w charakterze oskarżonego.

Kolejną okolicznością, niezbadaną do tej pory przez Sąd I instancji, jest fakt podnoszony przez świadka M. S. (2), a dotyczący dokonania na rzecz Banku (...) S.A. w dniu 28 lutego 2014r. jednej wpłaty raty w kwocie 3.400 złotych z tytułu udzielonej pożyczki gotówkowej, z rachunku nr (...) prowadzonego w (...) BANK S.A. (k. 99), a zatem ustalenie danych osobowych tej osoby poprzez zwrócenie się do tego banku o stosowną informację wydaje się być konieczne w trakcie czynionych ustaleń.

Wszystkie powyżej podnoszone okoliczności będące przedmiotem rozpoznania, a nie wyjaśnione dotychczas w zgodzie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, będzie miał Sąd Rejonowy na względzie przy ponownym rozpoznaniu. Ponieważ przeprowadzona przez Sąd I instancji ocena dowodów nie uwzględnia wszystkich wskazanych przez apelującego i przywołanych powyżej aspektów sprawy, Sąd odwoławczy uznał ją za niepełną, a przez to błędną oraz skutkującą koniecznością uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla zweryfikowania prawidłowości poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd przeprowadzi postępowanie dowodowe w pełnym dotychczasowym zakresie, nadto przesłucha w charakterze świadka P. W. oraz inne ewentualnie osoby, ujawnione przez tego ostatniego jako biorące udział w opisywanym przez niego procederze, a następnie tak zgromadzony materiał dowodowy podda pełnej i wyczerpującej analizie w zestawieniu z relacjami oskarżonego, oceniając go swobodnie, zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, po czym wyciągnie prawidłowe wnioski końcowe, oczywiście z uwzględnieniem podniesionych powyżej uwag Sądu odwoławczego i wystrzegając się uchybień, które zadecydowały o uchyleniu zaskarżonego wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wyniki analizy materiału dowodowego powinny znaleźć odzwierciedlenie, gdy zajdzie taka konieczność, w pisemnych motywach wyroku zgodnie z treścią art. 424 § 1 i 2 kpk. Równocześnie przedwczesne i niepotrzebne w obliczu uchylenia zaskarżonego wyroku staje się odniesienie do drugiego z czynionych przez skarżącego zarzutów, a dotyczącego ewentualnej możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu objętego skargą pod kątem realizacji znamion innego przestępstwa, zwłaszcza z art. 299 § 1 kk.

Z tych wszystkich powodów Sąd Okręgowy, nie przesadzając w niczym końcowego rozstrzygnięcia, orzekł jak w części dyspozytywnej swego wyroku.